

Notitie

Concept

Contactpersoon D. (Daan) Dekker

Datum 9 juli 2014

Kenmerk N025-1205912XDD-agv-V01

Quickscan Spechtstraat, aanleg park De Kraaij

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van gemeente Nijmegen heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van natuurwetgeving voor de sloop van een school aan de Spechtstraat ten behoeve van de aanleg van park De Kraaij.

In deze notitie wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Welke natuurwetgeving is van belang
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met deze wetgeving
- Welke consequenties zijn daar aan verbonden
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

De beoogde planlocatie is gelegen in Nijmegen, tussen de Spechtstraat, Zwaluwstraat en Marialaan (zie figuur 1.1).

In een straal van drie kilometer liggen geen gebieden van de EHS of Natura 2000. Gezien het karakter en omvang van de ingreep worden effecten op Natura 2000-gebieden en Ecologische Hoofdstructuur niet verwacht. Deze toetsing richt zich daardoor alleen op het beschermingsregime voortkomend uit de Flora- en faunawet.

Naast de bescherming van soorten uit tabel 1, 2 en 3 uit de Flora- en faunawet, kent de wet een zorgplicht. Deze zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

1.2 Methode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en/of diersoorten is in eerste instantie bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

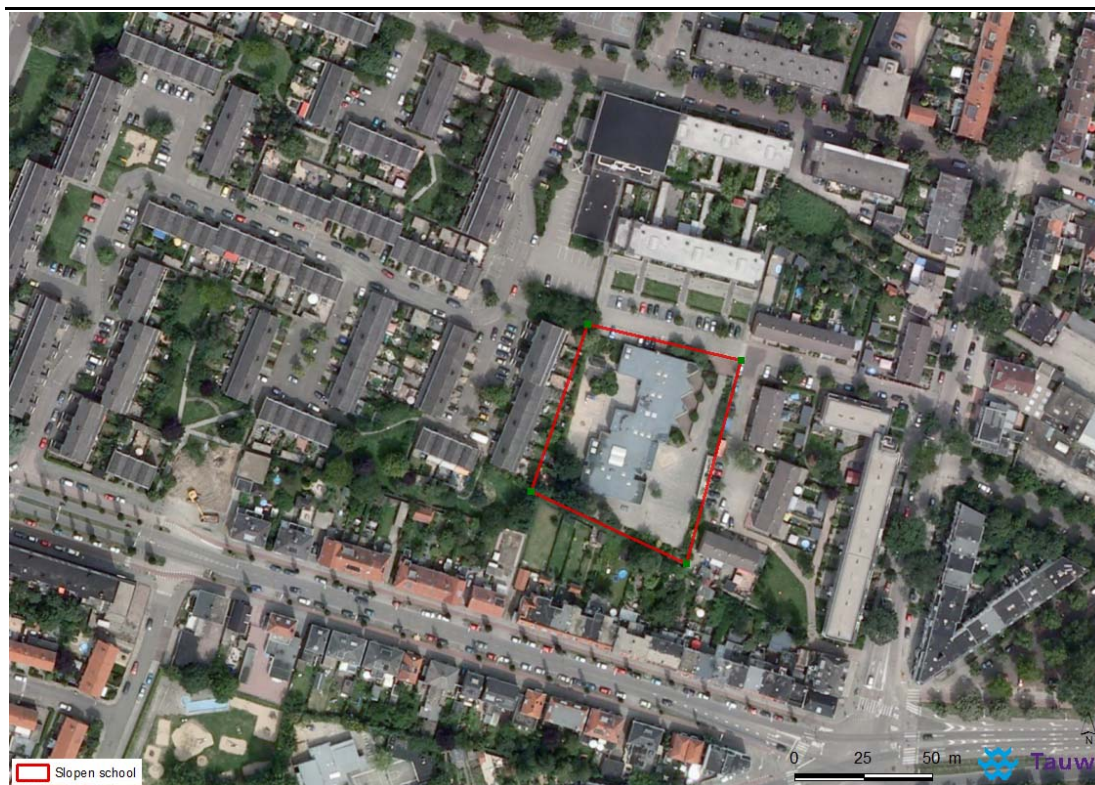
- Een oriënterend veldbezoek op 30 juni 2014
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data

Het oriënterende veldbezoek betreft geen volledige inventarisatie, maar is erop gericht te controleren in hoeverre soorten daadwerkelijk in het plangebied kunnen voorkomen of in hoeverre de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

Op basis van het oriënterend veldbezoek, habitateisen van soorten en deskundigenoordeel is een selectie gemaakt van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden en/of aantoonbaar aanwezig zijn op basis van inventarisaties. De beoogde ingreep is vervolgens getoetst op deze selectie van soorten.

1.3 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een kleine peuterschool met alleen een benedenverdieping (figuur 1.1). Rond de school is een speelterrein met een groenstrook, parkeerplaatsen en enkele solitaire bomen. Het plangebied is omringd door de woonhuizen en parkeerplaatsen van de wijk Biezen. Een impressie van het plangebied, de omgeving en de school is weergegeven in figuur 1.2.

Figuur 1.1 Locatie van de te slopen school

Concept

Kenmerk N025-1205912XDD-agv-V01

Figuur 1.2 Indruk van het plangebied

1.4 Ontwikkeling plangebied

Het plangebied wordt van schoolterrein omgevormd tot park. Exacte ontwikkelingen zijn op moment van schrijven nog niet bekend. Met zekerheid is te zeggen dat het schoolgebouw en het omliggend schoolplein zal worden vervangen door onverhard terrein met groenstructuren. Het is niet met zekerheid te zeggen of de huidige bomen en struiken in het plangebied worden verwijderd. Er wordt in deze rapportage er van uitgegaan dat deze wel allen worden verwijderd.

2 Beschermdenatuurwaarden en toetsing

2.1 Effectbeoordeling beschermde soorten

Op basis van verschillende literatuurbronnen is nader bekeken welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten (tabel 2 of 3) in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Op basis van habitateisen, het oriënterend veldbezoek en deskundigenoordeel is een selectie gemaakt van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden.

Flora

Op basis van de stedelijke biotoop kan de aanwezigheid van een zeer groot aantal beschermde plantensoorten worden uitgesloten. Tijdens het oriënterend veldbezoek zijn verder geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen. In het plangebied zijn enkel algemeen voorkomende soorten waargenomen die kenmerkend zijn voor voedselrijke groeiplaatsen. Mede door het intensieve gebruik worden effecten op beschermde plantensoorten niet verwacht.

De aanwezigheid van beschermde flora is uitgesloten.

Zoogdieren

De aanwezigheid van tabel 2 of 3-zoogdieren in stedelijk gebied is uitsluitend beperkt tot de steenmarter en de eekhoorn (tabel 2). De steenmarter heeft zijn verblijfloctaties in gebouwen in spouwmuren en op zolderverdiepingen. De eekhoorn maakt zijn nestlocaties hoog in bomen. Op of in de directe omgeving van de locatie bevinden zich voor genoemde soorten geen geschikte verblijfloctaties of mogelijkheden tot het ontstaan hiervan. Ook is de locatie ongeschikt om als foerageergebied te fungeren.

De aanwezigheid van beschermde zoogdieren is uitgesloten

ConceptKenmerk N025-1205912XDD-agv-V01

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Op basis van verspreidingsgegevens kunnen verschillende vleermuizen verwacht worden in of nabij de planlocatie. Een soort als de gewone dwergvleermuis maakt regelmatig gebruik van (stedelijke) bebouwing als verblijfplaats. Spouwmuren, holtes of spleten in bebouwing kunnen hierbij een functie vervullen. De school beschikt over spouwmuren en deze zijn zeer goed te bereiken door de spouwgaten in de muur (figuur 1.2). Vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen door de beoogde sloop worden aangetast.

Figuur 2.1 Spouwgaten in de muur van de school

De bomen in het plangebied zijn ongeschikt voor boombewonende vleermuizen, deze worden dan ook niet verwacht. Naast verblijfplaatsen zijn ook de functies van vliegroute en foerageergebied beschermd. Voor een vliegroute worden lijnvormige elementen in het landschap gebruikt. Deze kunnen bestaan uit laanbeplanting, maar ook uit lijnstructuren die door gebouwen worden gevormd. De lijnstructuren, welke aanwezig zijn in de directe omgeving van de locatie, worden niet aangetast. Daarnaast kunnen de groenstructuren in het plangebied dienen als foerageergebied. Ook in de directe omgeving zijn er foerageermogelijkheden in de vorm van bomen en struikbeplanting aanwezig.

Negatieve effecten op vleermuizen door de sloop zijn niet uit te sluiten. Om te bepalen of effecten daadwerkelijk optreden is nader onderzoek naar het gebruik van vleermuizen in het plangebied noodzakelijk.

Vogels

De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: Alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving hiervan zijn beschermd tijdens het broedseizoen (voor de meeste soorten globaal van maart tot en met juli). Daarnaast is de vaste verblijfplaats (en functionele omgeving) van een klein aantal (roof)vogelsoorten jaarrond beschermd. Bij de beschermde vaste verblijfplaatsen van vogels wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij de nesten van categorie 1 tot en met 4 jaarrond beschermd zijn, en categorie 5 alleen tijdens de broedperiode.

Tijdens het veldbezoek zijn koolmees, houtduif, merel en ekster waargenomen. In de wijk zijn groepen huismussen (categorie 2) aangetroffen. De huismussen nestelen in de dakgoten van de woonhuizen rondom het plangebied. Het te slopen schoolgebouw biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor huismussen. Het schoolgebouw is door aanwezigheid van platdak ook niet geschikt bevonden als verblijfplaats voor de gierzwaluw. Rond het plangebied kunnen wel gierzwaluwen (categorie 2) broeden, maar deze zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Indien deze soorten broeden in de directe omgeving van het plangebied, zullen de betreffende ingrepen geen effect hebben op hun leefomgeving.

Er worden geen beschermde vaste verblijfplaatsen verwacht binnen het plangebied. In de groenstructuren op het plangebied kunnen algemene broedvogels tot broeden komen. Geadviseerd wordt om de bomen buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) te kappen. Wanneer dit gebeurt binnen het broedseizoen dient deze te worden geïnventariseerd door een deskundige op vogelnesten.

Amfibieën

Amfibieën zijn diersoorten die zich ophouden in of nabij oppervlakte water, maar ook in braakliggende terreinen aanwezig kunnen zijn. Stedelijk gebied biedt voor amfibieën in principe geen geschikte leefomgeving. Ook zijn geen populaties beschermde amfibieën bekend in de buurt van het plangebied. De aanwezigheid van tabel 2 of 3-amfibiesoorten kan daarom doorgaans worden uitgesloten. Tevens biedt het plangebied geen oppervlakte water.

Gezien het bovenstaande wordt de aanwezigheid van beschermde amfibieën uitgesloten.

Reptielen

Nog meer dan bij amfibieën geldt voor reptielen dat zij gebonden zijn aan specifieke biotopen als (stuif)zanden, heideterreinen, (broek)bossen en andere. Stedelijk gebied biedt op voorhand geen geschikte biotoop voor reptielen. De aanwezigheid van reptielen en effecten hierop wordt daarom uitgesloten.

Gezien het bovenstaande wordt de aanwezigheid van beschermde reptielen uitgesloten.

Vissen

In het plangebied is geen oppervlakte water aanwezig, waardoor de aanwezigheid en effecten van vissen op voorhand kan worden uitgesloten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Diverse dagvlinders, libellen en overige ongewervelden hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. Op basis van verspreidingsgegevens worden binnen of nabij het plangebied geen beschermde soorten verwacht. Hoewel nooit volledig uit te sluiten is dat een beschermd exemplaar zich in of nabij het plangebied ophoudt, zal er gezien de omvang en het karakter van de ingreep, en de afwezigheid van geschikt biotoop, geen negatief effect op populaties van beschermde soorten optreden.

Het plangebied en directe omgeving voorzien voor geen van deze soorten in een geschikt habitat en/of bevat geen geschikte (landschaps)elementen. De aanwezigheid van en effecten op deze soorten worden dan ook uitgesloten.

3 Conclusies Flora- en faunawet

In de onderstaande tabel zijn de beschermde tabel 2 en 3-soorten uit de Flora- en faunawet opgenomen waarvan niet uitgesloten kan worden dat zij geschaad worden door de ingreep.

Tabel 3.1 Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ffw tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden

Soortgroep	Soorten planlocatie
Flora	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>
Zoogdieren	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>
Broedvogels	<i>Geen (aantasting van) vogels tijdens broedseizoen mits tijdens broedseizoen</i>
Broedvogels	<i>Geen (aantasting van) vaste verblijfplaatsen</i>
Vleermuizen	<i>Gebouwbewonende vleermuissoorten</i>
Reptielen	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>
Amfibieën	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>
Vissen	<i>Niet aanwezig</i>
Dagvlinders	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>
Libellen	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>
Overige ongewervelden	<i>Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten</i>

Concept

Kenmerk N025-1205912XDD-agv-V01

Toetsing van de beoogde ingreep aan door de Flora- en faunawet beschermde natuurwaarden laat zien dat enkel voor vleermuizen een negatief effect verwacht wordt. Nader (veld)onderzoek naar de aanwezigheid en gebruik van de planlocatie door gebouwbewonende vleermuizen is nodig.

Vleermuizen

Het gebouw is geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen, met name de gewone dwergvleermuis. De sloop van het gebouw kan leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet. Daarom is nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen voorafgaand aan de sloop noodzakelijk.

Broedende vogels

Sloop van gebouwen en verwijderen van bomen en struiken dienen gezien te worden als een voor vogels versturende activiteit en dienen daarom buiten het vogelbroedseizoen te starten of te worden uitgevoerd. Door het onaantrekkelijk maken (en houden) van het plangebied voor en tijdens de bouwfase, kan tevens eventuele (nieuw)vestiging van broedende vogels voorkomen worden.

Vervolg en planning

Geadviseerd wordt om voortijdig een vleermuisinventarisatie te laten uitvoeren naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van gebouwbewonende vleermuizen. Een dergelijk onderzoek wordt zowel uitgevoerd in de periode mei - september. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek wordt bepaald of de sloop van het school gebouw een negatief effect heeft op vleermuizen. Indien effecten niet zijn uit te sluiten is een ontheffing en een mitigatieplan voor vleermuizen noodzakelijk.

Meer informatie over de flora en faunawet is te vinden op <http://www.tauw.nl/natuurwetgeving/flora-en-faunawetgeving/>

4 Literatuur

[Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay., I. Wynhoff en De Vlinderstichting, 2006]
De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

[Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (RAVON), 2009]
De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 2009, ISBN 978-9050-113007.

[Dijkstra, K.D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002]
De Nederlandse Libellen (Odonata), Nederlandse fauna 4. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

[EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2007]
Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Uitgegeven door EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

[Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers R, 2009]
Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2009-03

[Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997]
Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.